

СТАНОВИЩЕ

на проф. д-р Жулиета Иванова Савова

за дисертационен труд, разработен от Теодора Стоянова

Генова

**„ПРИНОСЪТ НА СКАНДИНАВСКИТЕ КОМПАРАТИВИСТИ
(ОТ СРЕДАТА НА ХХ ВЕК ДО ДНЕС) ЗА РАЗВИТИЕ НА
СРАВНИТЕЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ»**

за придобиване на образователна и научна степен „доктор”

по професионално направление 1.2. Педагогика

(Сравнително образование)

Научен ръководител:

Проф. д.п.н. Николай Попов

1. ДАННИ ЗА ДОКТОРАНТА

Теодора Стоянова Генова е възпитаник на Природо-математическата гимназия „Академик Иван Гюзелев” в гр. Габрово. Висшето си образование придобива в Пловдивския университет „П. Хилендарски” през 2000 година - българска и английска филология. От 2006 година до настоящия момент заема длъжността преподавател по английски език в Университета по Библиотекознание и Информационни Технологии, гр. София. Има преподавателски опит в

сферата на английския език и в неформални структури като: Учебен център „Дружба”, гр. София(2004-2006), „Училища за Европа”, гр. София (2003-2004); частна школа „Интензив”, гр. Габрово (2002-2003).

ДАНИИ ЗА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертационният труд е резултат от задълбочена изследователска работа и успешно изпълнени задължения по индивидуален учебен план на докторант Теодора Стоянова Генова, която завършва в срок редовна форма на обучение по докторантска програма към катедра „Социална педагогика и социално дело“ във Факултета по начална и предучилищна педагогика към СУ „Св. Климент Охридски”. Фокус в труда са ключовите приноси на видни представители на скандинавските компаративисти .от Швеция, Норвегия, Дания и Финландия.

Дисертационният труд е с обем от 208 страници. Съдържа увод, три глави, заключение, декларация за оригиналност и достоверност, източници, приложение. Общият брой на източниците е 134, от които 116 са на английски език. В текста са включени и 5 фигури и 9 примера.

Дисертационният труд е обсъден и насочен за официална защита от катедра „Социална педагогика и социално дело“, ФНПП в СУ „Св. Климент Охридски” на 21.03.2017 г.

СТРУКТУРА И СЪДЪРЖАНИЕ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Интеграционна линия в дисертационното изследване е развитието на сравнителното образование. В контекста на този притегателен изследователски обект, глава първа е посветена на

приноса на най-известния компаративист TORSTEN HUSÉN за развитие на сравнителното образование. Разделяйки скандинавските компаративисти на теоретици и практики, авторката посвещава втората глава на приносите на скандинавските компаративисти практики за развитие на сравнителното образование. Логично третата глава е насочена към обособяване и представяне на приносите на скандинавските компаративисти теоретици за развитие на сравнителното образование.

Обектът (сравнителното образование в скандинавските страни) е сполучливо обособен, а предметът (приносът на скандинавските компаративисти за развитие на сравнителното образование от средата на XX век до наши дни е логично изведен от този обект.

Целите и задачите са амбициозно поставени и успешно реализирани. Теодора Генова е успяла не само да проведе «задълбочено и широкообхватно изследване на приноса на скандинавските компаративисти за развитие на сравнителното образование през горепосочения период», но и да операционализира тази ключова цел в конкретни изследователски цели.

Поставената от нея главна цел се операционализира чрез изпълнение на 4 конкретни цели, всяка от които е обвързана с реализацията на специфични задачи. Теодора Генова успява да интегрира своите изследователски усилия така, че да осъществи сполучливи анализи на само на аспекти, свързани с живота, делото и конкретните приноси за развитието на сравнителното образование на световно известния компаративист Torsten Husén като съосновател на IEA и неин председател в продължение на повече от 15 години, но и да намери пресечните точки и общите приносни измерения в дейността на

скандинавски компаративисти практики за развитие на сравнителното образование: Ingemar Fägerlind, Birgit Brock-Utne, Jon Lauglo, Holger Daun, Tuomas Takala, Lene Buchert. Теодора Генова надхвърля личностните приноси проекции на избраните от нея скандинавски компаративист за развитието на сравнителното образование, като представя в своя дисертационен труд и ролята на значими скандинавски организации, които обединяват дейността на компаративистите практики – NASEDEC, на скандинавски национални агенции, насочени към международни изследвания – SIDA, NORAD, DANIDA, FINNIDA.

Дисертационният труд обогатява своята добавена стойност и чрез включване на приноса на скандинавските компаративисти теоретици за развитие на сравнителното образование. Тя разглежда важни техни представители (Thyge Winther-Jensen, Reijo Raivola, Mina O’Dowd, Lennart Wikander, Heidi Biseth, Halla B. Holmarsdottir, Arild Tjeldvoll) и по аналогичен на избрания във втората глава подход, осъществява изследване на ролята на скандинавските организации, обединяващи дейността на компаративистите теоретици – NOCIES, CESE, CIES, WCCES и паралелната организация Скандинавско международно и сравнително образование (Nordic International and Comparative Education, NICE)

В дисертационния труд намират място и изводи и обобщения, насочени към състоянието и развитието на сравнителното образование в скандинавските страни.

Авторката е подбрала богат набор от изследователски методи; наблюдение - по време на изследователската визита; интервю – индивидуални лице в лице или телефонни интервюта; анкетно

проучване, анализ на статистически данни, библиографски анализ; съдържателен и исторически анализ; сравнение ; моделиране; генерализация.

Авторката демонстрира задълбочен поглед върху специализираното познание в областта на сравнителното образование, разкрива основанията и дава обобщени отговори на значими въпроси за индивидуалната и институционалната значимост на приносите на скандинавските компаративисти за развитието на сравнителното образование. Като естествено продължение на тази логика Теодора Генова разработва и аспекти на съдържанието, програмите и подготовката в сферата на сравнителното образование. Тя показва, че умее да интегрира успешно доминиращи компаративистки подходи на отделни представители (практици и теоретици, при което много отчетливо обособява разграничителните линии между тях), с приносите им за развитието на важни институции, занимаващи се със сравнителни изследвания.

В обобщен план може да се твърди, че Теодора Генова е избрала проблематика и е разработила тема, която по значимост далеч надхвърля рамките на „обикновено” сравнително изследване за нуждите на дисертационна разработка. Тя представя в голяма степен непозната за българските компаративисти (и не само за тях) изследователска територия. Детайлите, в които я „рисува”, разкриват значимостта на проблематиката на сравнителното образование в регионален, общоевропейски и дори световен контекст, в който намира специално място съвременното скандинавско наследство.

Дисертационният труд е дело на авторката.

Авторефератът отговаря на изискванията.

Езикът е академичен, стилът – подобаващ за този тип разработки.

Структурата на дисертационния труд е много добре организирана, а направените изводи и препоръки са убедително подкрепени с адекватни доказателства.

ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД И ПРИНОСИ

Основните постижения в дисертационния труд и приносните моменти в него могат да се систематизират по следния начин:

- избрана е недостатъчно изследвана до този момент и значима за теорията и практиката на съвременното сравнително образование изследователска проблематика;
- успешно са интегрирани и анализирани съществуващи личностно и институционално обвързани авторски концепции и приносни моменти;
- подходящо са формулирани целите, обекта и предмета на изследването;
- изследователските цели и задачи са много добре формулирани;
- подбрани и използвани са разнообразни изследователски подходи и методи;

Приемам обособените от авторката Теодора Генова приноси.

Те съответстват на съдържанието на разработката и отразяват обективно постигнатото от докторанта.

Могат да се конкретизират на теоретично и практическо равнище:

1. Систематизирани са значими аспекти от живота, делото и приносите на видни скандинавски компаративисти за развитието на сравнителното образование.

2. Представена и анализирана е специфичната картина, постижения и предизвикателства пред съвременното сравнително образование

3. Разкрита е значимостта и приложимостта на сравнителните изследвания за развитието и на българското сравнително образование.

Приносите на практическо равнище са:

1. Доказани са връзки и зависимости между национални и регионални въпроси на сравнителното образование.

2. Представена е картина на подготовката в областта на сравнителното образование (учебни планове и програми).

3. Доказана е полезността на използване на резултатите от компаративистки проучвания за развитието на сравнителното образование.

БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

1. Преодоляване на описателността на моменти в дисертационния труд за сметка на засилване на аналитичността. Постигане на още по-добър баланс и естествена интеграция на „сравнително образование” и „педагогическа наука”.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Като оценявам високо дисертационния труд на тема: **„ПРИНОСЪТ НА СКАНДИНАВСКИТЕ КОМПАРАТИВИСТИ (ОТ СРЕДАТА НА XX ВЕК ДО ДНЕС) ЗА РАЗВИТИЕ НА СРАВНИТЕЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ»**, подкрепям

авторските приноси и отчитам авторовото перспективно мислене,
демонстрираните умения за изследване, анализиране и обосноваване на
конструктивни гледни точки, убедено предлагам на уважаемото жури
да присъди образователната и научна степен „ДОКТОР” на Теодора
Стоянова Генова

Подпис:

11.05. 2017

(проф. д-р Жулиета Савова)